

ร่าง
ประกาศของคณะกรรมการการบินพลเรือน
เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณค่าบริการการเดินอากาศ
พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๕ (๘) และมาตรา ๑๕/๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการการบินพลเรือนในคราวประชุมครั้งที่ ... เมื่อวันที่ มีมติกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณค่าบริการการเดินอากาศ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศของคณะกรรมการการบินพลเรือน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณค่าบริการการเดินอากาศ พ.ศ.”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓ การคำนวณค่าบริการการเดินอากาศให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) การไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination) โดยการเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ให้บริการทุกรายที่ใช้บริการแบบเดียวกัน จะต้องเท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งแยกตามสัญชาติของผู้ให้บริการ

(๒) การกำหนดต้นทุนจัดหาบริการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบริการนั้น (Cost-relatedness) โดยการคำนวณค่าบริการที่เรียกเก็บจะต้องคำนวณจากต้นทุนในการจัดหาบริการนั้น ๆ เท่านั้น ไม่ให้รวมต้นทุนจากบริการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง

(๓) ความโปร่งใส (Transparency) โดยการคำนวณ ระบบบัญชี ระบบการเรียกเก็บ ข้อมูลรายการที่นำมาใช้ในการคำนวณต้นทุน จะต้องตรวจสอบได้ ซึ่งรายการที่นำมาคำนวณจะต้องเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาบริการนั้น ๆ เท่านั้น

(๔) การหารือกับผู้ให้บริการ (Consultation with users) โดยให้มีการชี้แจงข้อมูลที่มาและเหตุผลความจำเป็นในการจัดเก็บค่าบริการ ข้อมูลรายการต้นทุนที่ใช้ในการคำนวณค่าบริการ เงื่อนไข และวิธีการจัดเก็บค่าบริการสำหรับผู้ให้บริการแต่ละกลุ่ม

ข้อ ๔ วิธีการคำนวณค่าบริการการเดินอากาศ ให้เป็นไปตามหลักการสะท้อนค่าใช้จ่าย (Cost Recovery) และสามารถที่จะกำหนดกำไรอย่างสมเหตุสมผลตามประเภทบริการและลักษณะของการให้บริการที่เป็นไปตามปกติในการประกอบธุรกิจ โดยให้เป็นไปตามกรอบการคำนวณค่าบริการ ดังนี้

(๑) การกำหนดต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่ใช้สำหรับการคำนวณค่าบริการแต่ละบริการ ต้องครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีบริการนั้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเพื่อรักษาคุณภาพการให้บริการการเดินอากาศตามมาตรฐานสากล และค่าใช้จ่ายดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยให้ปรับเพิ่มต้นทุนหลังปรับอัตราเงินเฟ้อได้ ทั้งนี้ ในการกำหนดต้นทุนสำหรับการคำนวณค่าบริการการเดินอากาศแต่ละบริการ ให้เป็นไปตามหลักการ ดังนี้

(ก) กำหนดต้นทุนของค่าบริการการเดินอากาศให้ครอบคลุมต้นทุนทั้งหมดในการจัดหาบริการการเดินอากาศ โดยรวมต้นทุนทางการเงินและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในสัดส่วนที่

เหมาะสม รวมทั้งต้นทุนในการบำรุงรักษา การปฏิบัติการ การบริหารงาน และการจัดการของหน่วยงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาบริการการเดินทางอากาศ

(ข) การกำหนดต้นทุนพื้นฐาน (cost base) จะต้องแบ่งสัดส่วนสำหรับบริการเส้นทางระหว่างประเทศและเส้นทางภายในประเทศให้ชัดเจนก่อน แล้วจึงกำหนดฐานต้นทุน (cost basis) ของค่าบริการแต่ละรายการ

(ค) กำหนดสัดส่วนต้นทุนในการจัดหาบริการแต่ละบริการหลังจากแบ่งสัดส่วนสำหรับบริการที่จัดให้แก่เที่ยวบินในเส้นทางบินภายในประเทศและเที่ยวบินในเส้นทางบินระหว่างประเทศ ให้กระจายต้นทุนตามการใช้ประโยชน์แต่ละบริการในแต่ละช่วงการปฏิบัติการบิน (Phase of flight) เพื่อใช้คำนวณค่าบริการการเดินทางอากาศสำหรับแต่ละบริการ

(ง) การกระจายต้นทุนบริการการเดินทางอากาศระหว่างผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ จะต้องมีความเป็นธรรมและเหมาะสม โดยต้นทุนที่กระจายไปยังเที่ยวบินพลเรือนระหว่างประเทศ เที่ยวบินพลเรือนภายในประเทศ เที่ยวบินของราชการหรือเที่ยวบินที่ได้รับการยกเว้น รวมทั้งผู้ใช้บริการที่นอกเหนือจากการปฏิบัติการบิน จะต้องมีการกำหนดสัดส่วนอย่างเป็นธรรมสำหรับบริการที่จัดทำให้ผู้ใช้บริการแต่ละกลุ่ม ซึ่งจะต้องไม่สร้างภาระให้กับผู้ใช้บริการกลุ่มอื่น

(๒) ปัจจัยที่ใช้ในการคำนวณค่าบริการ มีดังนี้

(ก) ปัจจัยด้านน้ำหนักอากาศยาน (Weight Factor) ให้ใช้น้ำหนักอากาศยานที่คำนวณจากมวลวิ่งขึ้นสูงสุด (Maximum Takeoff Weight หรือ MTOW) ของอากาศยานที่ใช้ในแต่ละเที่ยวบิน ร่วมกับตัวคูณปรับค่าน้ำหนักอากาศยานสำหรับคำนวณค่าบริการ (ถ้ามี) โดยใช้ค่าน้ำหนักอากาศยานตามที่ระบุไว้ในคู่มือประกอบการบินของอากาศยานนั้น หรือในกรณีที่ไม่มีการแจ้งไว้ในคู่มือประกอบการบินของอากาศยาน ให้ใช้มวลวิ่งขึ้นสูงสุดตามแบบอากาศยานที่ผู้ผลิตกำหนด โดยมีหน่วยเป็นเมตริกตันหรือเทียบเท่า

(ข) ปัจจัยด้านระยะทางบิน (Distance Factor) ให้ใช้ข้อมูลระยะทางที่ทำการบินจริงที่ระบุในแผนการบิน ร่วมกับตัวคูณปรับค่าระยะทางบินสำหรับการคำนวณค่าบริการ (ถ้ามี) โดยคำนวณระยะทางบินจากจุดเข้าถึงจุดออกของเส้นทางบินตามระยะทางที่สั้นที่สุดระหว่างจุดสองจุดบนพื้นผิวโลก วัดตามความโค้งของพื้นผิวโลก (Great Circle Distance) ภายใต้เขตภูมิภาคข่าวสารการบินในราชอาณาจักร (Flight Information Region หรือ FIR) ของประเทศไทย ซึ่งจะมีการหักระยะทางในช่วงการบินในบริเวณสนามบินและเขตประชิดสนามบิน มีหน่วยเป็นกิโลเมตร หรือเทียบเท่า

(ค) อัตราค่าบริการต่อหน่วย (Unit Rate) ให้คำนวณจากต้นทุนตามกิจกรรมการให้บริการที่เกิดขึ้นจริง โดยประมาณการต้นทุนในช่วงห้าปีข้างหน้าของแต่ละบริการ ถัวเฉลี่ยทุกสนามบินที่ให้บริการ แล้วนำมาหารกับจำนวนหน่วยใช้บริการจากการประมาณการในช่วงห้าปีข้างหน้า โดยให้คำนวณอัตราค่าบริการต่อหน่วยของแต่ละบริการ

(ง) ตัวคูณเพื่อปรับค่า (Terminal Multiplier) เพื่อปรับค่าบริการให้สอดคล้องกับต้นทุนของสนามบินแต่ละแห่ง (ถ้ามี)

(๓) การคำนวณค่าบริการการเดินทางอากาศให้เป็นไปตามวิธีการ ดังนี้

(ก) สำหรับการให้บริการการเดินทางอากาศ

๑) ค่าบริการตามเส้นทางบินในพื้นที่ควบคุม (En route Charge)

$$\text{ค่าบริการ} = \text{Unit Rate}^{\text{en}} \times \text{Weight Factor} \times \text{Distance Factor}$$

๒) ค่าบริการในบริเวณสนามบินและเขตประชิดสนามบิน (Aerodrome & Approach Control Charge)

ค่าบริการ = Unit Rate^{aa} x Weight Factor

โดยที่

Unit Rate^{en} = ต้นทุนค่าบริการการเดินทางอากาศต่อหน่วยของการให้บริการตามเส้นทางบินในพื้นที่ควบคุม

Unit Rate^{aa} = ต้นทุนค่าบริการการเดินทางอากาศต่อหน่วยของการให้บริการในบริเวณสนามบินและเขตประชิดสนามบิน

Weight Factor = ปัจจัยด้านน้ำหนักอากาศยาน

Distance Factor = ปัจจัยด้านระยะทางบิน

(ข) สำหรับการให้บริการแยกรายกิจกรรม

ค่าบริการ = Unit Rate x Number of Service Unit

โดยที่

Unit Rate = ต้นทุนค่าบริการต่อหน่วยตามกิจกรรมการให้บริการที่เกิดขึ้นจริง

Number of Service Unit = จำนวนหน่วยการใช้บริการ

หมายเหตุ: ค่าบริการสำหรับการให้บริการแยกรายกิจกรรมอาจไม่เป็นไปตามวิธีการคำนวณข้างต้นได้ โดยผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการสามารถกำหนดค่าบริการผ่านการทำสัญญาข้อตกลงระหว่างกันแทนได้

ข้อ ๕ การกำหนดเงื่อนไขในการคำนวณค่าบริการการเดินทางอากาศ มีดังนี้

(๑) ให้ผู้ให้บริการกำหนดเงื่อนไขการเรียกเก็บค่าบริการของผู้ใช้บริการแต่ละกลุ่มให้ชัดเจนและเป็นธรรม สอดคล้องกับการใช้บริการ

(๒) อัตราค่าบริการที่จะเรียกเก็บให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

(๓) ผู้ให้บริการต้องชี้แจงอัตราและเงื่อนไขในการเรียกเก็บค่าบริการการเดินทางอากาศให้ผู้ใช้บริการทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสี่เดือน ก่อนเริ่มการเรียกเก็บค่าบริการดังกล่าว

ประกาศ ณ วันที่

พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ประธานกรรมการการบินพลเรือน